

järjestelmän pallostuksen raataes-
12—14 tuntia työpäiviä, pitäisi op-
pia tuntemaan, missä on tie vapau-
teen ja mistä olisi helpotus raadan-
nalle löydettävissä. Se on joukko-
voimassa, joka on sen vankempaa,
mitä enemmän on joukkoa ja mitä
oppineempaa se joukko on. Talou-
delliset ja poliittiset järjestöt ovat
perustetut sitä varten, että niiden
kautta sorretta luokka yhtyi jouk-
kona vaatimaan osaansa maailmasta,
joka on täynnä rikkautta, vaan jota
hallitsevat riihtäjät rautaisella voi-
malla.

Riistajäljuokalla on mahtava val-
tiollinen voima takanaan ja he sitä
käyttävät niin kauan hyväkseen, kun
työväki sallii sen tapahtua, se on:
niin kauan, kun työväestä ei tunne
omaa joukkovoimaansa.

Kun nykyään on vielä suuret jou-
kot luokkatovereita tietämättömiä,
niin sellaisen, jotka jo ovat jonkun-
verran tietoisempia, pitäisi puhua ja
selittää asioita luokkatoverilleen.
Pitäisi selittää, mitä olisi tehtävä.
Yksi sellainen agitatsiojärjestö on
täälläkin, S. S. Järjestön osasto, jo-
hon olisi välttämättömästi yhdyttävä.
Se olisi jokaisen suomalaisen vei-
vollsuus, jokaisen, joka vähänkin on
suosittolinen kehitykselle.

Helmikuun ensimmäinen päivä pan-
naan paperitehdas seisomaan, jolloin
noin parituhatta raatajaa joutuu näl-
kätalpaalle. Tarkoitukseksi on kai mur-
taa unio jo niin sitten avata työt jäl-
leen käyntiin alennettulla palkoilla.
Sitä on tehty muualla, ja sama ta-
koitus on tietysti täälläkin — mur-
taa unio. Tällaiset tapahtumat pitäisi
avata raatajain silmät ni-
kemään tämän yhteiskunnan nurin-
kurisuus, joka ennen kaikkea koskee
työväkeä, joitten hyvinvointi riip-
puu siitä, jos mies saa käydä työssä
ja saa aikaansa vastaavan palkan,
jolla voi vaatia pienokaiset kyl-
mää ja tuulta vastaan.

Kulkuripoika.

WAUKEGAN, ILL.

Ompeluseuran puolivuosi kokoukseen
tammik. 13 päivä valittiin virkai-
lijat seuraavalle toimintakaudelle.
Puheenjohtajaksi valittiin Fanni Wir-
tanen, Pöytäkirjuriiksi Milja Keko,
käsittöiden johtajaksi Minnie Lind-
roos ja Fanni Wirtanen, uutisten kir-
joittajaksi Alma Mellin. Toverittaren
asiameheksi Tilda Haimi, agitatio-
nikomiteaan valittiin ompeluseuran
puolesta Milja Keko, Hanna Hovi ja
Mrs. Kaarto. Naisten päiväksi mää-
rittäin helmikuun viimeisen sunnun-
tai, siis 27 päivä. Komitea hääräi-
lee parhaillaan juhlan alkuvaiheiden
sissa. Juhlat on päätetty alkaa klo
2 päivällä, ja järjestetään siten, että
iltapäivällä esitetään vaihtelevaa ar-
vokasta ohjelmaa. Päivällä vapaa-
sisäänkäynti kaikille. Sitten pide-
tään illallisoma. Illalla esitetään
iso kappale, jonka myöhemmällä nä-
ette ilmoituksista. Raatajat Wauke-
ganista ja lähiseudulta, saapukaa sil-
loin Workers haalille juhlimaan tätä
kansainvälistä luokkataistelun jär-
jestyneitten naisten juhlapäivää. Xi-
kää vetäkö esteeksi eri ryhmiä ja
suuntariitoja. Toisiamme karttamai-
la emme ikänä pääse yksimielisyy-
teen. Sama riistäjä on meitä nyky-
mässä, niin kohdistakaan viham-
me vaan sitä yhteistä vihollistamme
vastaan. Saapukaa runsastuksella
juhliin lyömään kansainvälistä työ-
väestoveriennän kanssa. Ompeluseu-
ran naiset tekevät parhaansa tämän
juhlapäivänä onnistumiseksi.

Toveruudella — Köyhälistön nainen.

WEST CONCORD, N. H.

Kaamea itsemurha. Tammik. 20
p. lopetti päivänään täällä osastomme
jäsen Svante Tienar, ampumalla suu-
hansa. Tekonsa aiheutui rakkaus-
suhdesta, niinkuin luullaan. Vainaja
oli syntynyt Perkanosta, T. ja Porin
läänistä ja kuollessaan 32 vuoden
vanha. Sitä parhaassa iässä ja muu-

ten terve mies, joten tuntuu kum-
malliselta, että siinä iässä voi niin
tyyten murtua, ettei näe enää mitään
muuta mahdollisuutta. Tov. Tienar
oli innokas toimihenkilö aikoinaan o-
sasessa, sekä toveri- ja tuttavapiiri-
sään pidetty hiljaisen sävyisän luon-
teensa takia. Kaiholla muistelee hän-
tä jokainen, joka hänen tunsi, sillä
sellaisella luonteella, jonka hän omasi,
ei voi hankkia vihamiehiä. Vainaja
asui Penacookissa, N. H., O. Kan-
kaan asunnolla, josta hän oli kyllä
muutama päivä ennen muuttanut pois,
vaan tekonsa teki hän kuitenkin edel-
lä mainitun asunnon rappuilla. Ta-
loissa hän oli käynyt samana aamu-
na, ja lähtiessään oli vielä jättänyt
hyvästi kaikille, sekä määrätellyt mit-
ten menetellä jälle jääneen omai-
suuden kanssa. Tämä tapahtui aam-
mulla 9 tienoilla, vaan vasta kello
yhden aikana päivällä seurasi kuole-
ma hospitalissa, jonne hän vietiin.
Lauantaina, 22 p., saatiin hän vii-
meiseen leposijaansa Penacookin hau-
tausmaalle, toverien saattamana. —
Haudalla puhui tov. Rimpilä. Kuka
laskettiin sekä osaston että omai-
sten ja tuttavien puolesta. Kepeät
mullat haudalla.

Suuren erehdyksen tekivät kaikki
osaston jäsenet hyväksyessään nykyi-
sen Toverittaren asiamiehen, nim. al-
lekirjoittaneen, joka samalla piti olla
uutisten kirjuriina. Se on nyt kuit-
tenkin sillä tavalla, että mitään eri-
tyisiä uutisia saa niin harvoin ja it-
se minä en voi keksiä mitään,
ja iltamista ei voi puhua ennen eikä
jälkeen, kumpikin on jo liian vanhaa
luettavaaksi, kun sen saa vasta kuu-
kauden päästä lukea siitä kuin sen
lähtetään sen vuoksi että matka on
vähän liian pitkä ehtäköön mitään
etukäteen ilmoittamaan iltamista,
kun mitään ei kuukautta ennen tiedä,
mitä tulemaan pitää. Muuten
olisi täälläkin asianmukaista ilmoit-
taa edes suuremmista iltamista mak-
suisuudella, vaikka pienempiin, kos-
ka näyttää, että paljon pienemmät
osastot ilmoittavat iltamansa. En
tiedä, miksi niiden kannattaa, vai
tahtooko meidän osasto olla siinä
suhteessa säästeliämpi?

Sunnuntai koulu lopetettiin myö-
skin. Jouluna lapset suorittivat sen
ohjelman, minkä he harjoittelivat sillä
ajalla, kun koulu s pidettiin, ja ei
voi kukaan kieltää, että heiltä olisi
innostusta puuttunut. Ohjelmaa oli
21 eri numeroa ja kaikki suorittivat
osansa reippaasti. Lopuksi huomau-
tan kaikille, joilla on sunnuntai koulu
lukukirjoja, palauttamaan ne sunnun-
taikoulun opettajille.

Anna W—nen.

ASHLEY, MASS.

Taivinen tervehdys Toverittarelle
tällä farmikylistä. Empä ole nähnyt,
että kukaan olisi hiiskunut aikaa-
kukaan pitkiin aikoihin mitään täältä
aivan kun ei olisi eloa ollenkaan.
Täälläkin on suomalaisia paljon, ja
ihmettelen varsinkin naisia, ettei he
ole edes osaston toiminnasta mitään
kertoneet. Mutta osaston toimintah-
an kärsii naisten toimeentoudesta,
vaikka ei puolesta meistä tarvitse
kehua illoin. Toivoin, että nämä
pimeät talvi-illat käyttäisimme hy-
viin tarkoituksiin, itsemme ja koko
työväestön hyväksi, silloin kuin mel-
lä on aikaa pistäytyä naapurissa. Ke-
sän tullen emme ehdi ajatella juuri
mitään jokapäiväisestä työstä yle-
mä, ikävä kyllä. Sillä 16-tuntiset
työpäivät vievät kaiken, minkä ihmis-
ruumis siltattaa — Ja kun ajattelem-
me työmme tulosta, niin totisesti
saisi sanoa karkeimman kirouksen,
mielikarvauten ulos antamiseksi, niin
katkerasti palkitaan työmme.

Farmarit tarvitsevat täällä voima-
kasta agitatsioilla, käsittäkseen yh-
teenlittymisen toivoimaan. Etä pie-
nimä eri ryhmänä saada mitään ai-
kuan muuta kuin eripuraisuutta. Ja
varmaan jokaisen taloudellinen elämä
vaatii yksimielistä yhteistoimintaa.

Sempä vuoksi lyökääme veljenkättä
toisillemme ei ainoastaan lupauksel-
la vaan että teot myös sen todistavat,
että olemme yhteistoiminnassa yht-
nä miehenä ja naisena, ettemme mis-
sään kumarru "nikkellä", jos se louk-
kaa meidän yhteisiä pyrkimyksiä. Ja
petä toisia, vaan todistamme olevam-
me järjestyneitä farmareita. — Sil-
loin on meillä tulevaisuudessa vähän
sanomista tuotteidemme arvoon näh-
den, ettei meille kävisi kuin viime
syksynä, että 8½ quartin maitokan-
nusta meille maksetaan 39 senttiä.
Näin meille palkitaan 11 ja 12 tunti-
nen työpäivä talvella ja syksyllä.

Täällä on farmarella unio, mutta
mitä se on toiminut, en itsekohtai-
sesti ole vielä siihen tutustunut, mut-
ta toivoisin, että siitä olisi hyötyä
joskus farmareille. Ja kun pienvilje-
lijät kärsivät täälläkin suurtoittajar-
tähden, niin ainakin yhteenlittymi-
nen olisi suuri tekijä siihen, että tuot-
teidemme arvo olisi myytyä tavarana
todellinen arvo — eikä "sakon" alai-
nen. Sillä kuuluhan järjestyneiden
työväestön perustamien liikkeiden kau-
pungeissa periaatteellisella kannalla
katsottuna se selkeä, että velhilla
pienviljelijää kannatetaan ainakin
niin paljon kuin miljoneerituottajaa,
joka maataloutta harjoittaa vaan
"peljättäksään farmaria". Siis far-
marit, rivit eheäksi ja lujaan ket-
juun puolustamaan itseämme, käsit-
tämme ettei meitä kukaan muut puolus-
ta kuin me itse. — Tiera.

BOVEY, MINN.

Kyllä sitä täälläkin nurkalla maail-
maa eletään, vaikka ei sitä oikein u-
seini muista kukaan mainita, varsin-
kaan Toverittareissa, kun ei ollenkaan
ole varsinaista kirjeenvaihtajaa. Se
on kyllä sen mukaan, kun muutkin
yhteispyynnöt. Välistä on ompelu-
seurakin hengissä, ja toisinaan ei ole-
nkaan. Ei tahdo piisata pitkäksi
alkaa yksimielisyyttä, näyttää vähän
siltä nykyiset yhteispyynnöt. Tur-
haan menee korulauseet, että yksi-
mielisyyden on voimaa! Sitä ainakin
osottaa meidän uusi osuuskauppam-
me johtokunta, että siinä on niin mo-
nenlaisia järjkeitä, kun on päätäkkin.
Kun ruvetaan särkemään varsinaises-
sä kokouksessa hyväksytyjä päätök-
siä ja pidetään vain salaisia johto-
kunnan kokouksia ja joidenkin yhtiö-
päiden toimesta pakotetaan luopu-
maan liikkeenhoitajia toimestaan. Ha-
luaisin kuulla tähän vastauksen, että
onko se laillista hommaa. Kun ei
kerran ole liikkeenhoitajaa löydetty
rikolliseksi mistään.

Niin onhan sitä saatu nauttia tai-
teestakin, naapurikaupunkilaiset oli-
vat näyttämässä kappaleen "Soturi".
Joku kehase Työmiehessä, että bo-
veyläiset olivat hallitossaan sen
näyttelemisestä, vain se tuntuu siltä,
että se ei kyllä ole ikinä nähty kapp-
aleen esitystä, jos se niin kovin hal-
tioihin vel, kun ei kaikki edes osan-
nut rooliansakaan. Saiturin pelaaja
oli paras, muuten siitä ei olisi tullut
kaan mitään. Sitten saimme kuul-
la 20 p. t. k. pianisti Aura Jurva
konserttia, hän oli taiteilija alallaan.
Uskon, että ei kyllä ollut monta, joka
olis ennen kuullut niin ihanaa pia-
no soittoa. Olen kuullut puhutte-
van, että hibbingiläiset tulevat näyt-
telemään 30 p. t. k. kappaleen "Kar-
jalan kannaksella. Tervetuloa vain!

On sitä oman kaupunkilaisekin
homonneet jotain joulun edellä, oli
kaksikin kappaletta.

Toivossa aika kuluu, että kaipa sitä
taasen kevään tullen meidänkin nu-
orkalaiset hommaa näytökskappaleen.
Toivon vain nuorille innostusta, sil-
tä sitä on hupia vanhoillekin.

Kevään kaunit päivä tuloon uuta
voimaa, toimimaan yksimielisesti,
pois kaikki ristiriitaisuudet toveruu-
ta tukahuttamasta. Naistenpäiväkin
se lähestyy, siksi tietysti meilläkin
toveritaret hommaa ilmat. Ke-
väänmällä sitten pitää ompeluseura
myyjäiset, kun nyt talven aikana teh-

dään kaunilla käsioita. Kaunista
talvea on ollut, ei ole ollut suuret
lumet haittana. Toimintatarmaa uu-
delle vuodelle. — a.

HUBBARDSTON, MASS.

Hyvät Toverittaren pienet lukijat!
Tämä on toinen kerta vasta kun
minä kirjotan Toverittareen. Olem-
me muuttaneet tänne Hubbardstoniin
Worcesterista. Matka on 20 mailia
tänne. Isäni osti täältä pienen maati-
lan. Onhan täällä oikein mukava
olla, vaikka onkin nyt niin kauheat
pakkaset, että ei tahdo voida kou-
luun mennä kun matka on niin pit-
kä, kolme mailia. Vaan kyllähän
sen kesä sitte palkitsee, kun jakse-
taan odottaa. Meillä on yksi lehmä,
jonka nimi on "Nancy" ja siika on
myös meillä, mutta se on nimetön
Lisa. Kanoja on 15 ja kukkoja kol-
me, myös kissa ja koira. Siinä on
koko talon herrasväki. Minä opet-
telen myös veljeni kanssa lypsä-
mään, se vasta on kovaa työtä, ty-
tö! Isämme tekee tehtaassa vielä
työtä vaan keväällä tulee kotiin per-
kaamaan peltoja.

Tuntuu vähän ikävälle lauantaisin,
kun ei päästä haalille, jossa olemme
aina oppineet käymään pienestä al-
kaen, sillä täällä ei ole vielä mi-
tään yhteishommia muuta kuin eräs
sielun palmen käy joissakin taloissa
pitämässä saarnaaja, joihin me emme
ole kerinneet. Mutta toivotaan sit-
ten kun meitäkin tulee tänne enem-
pi, niin voimme jotakin mekin yh-
dessä toimia. Minä lopetan nyt ja
toivon hauskaa uutta vuotta kaikil-
le lapsille, tutuille ja tuntematto-
milte.

Impi ja Velkko Merikanto.

— Kenelle ei vielä tule
Toveritar, kiiruhtakoon tilaa-
maan sen heti!

KAUNIITA PALMIKKOJA KAMPAUKSISTA

HELMI NELSON

1107 No. 12th St.,

Superior,

Wisconsin

Lähetetään hiuksenne tällä osot-
teella; maksun saa suorittaa jälkiva-
timuksella. Hinnat \$1.00, \$2.00 ja
\$3.00, riippuen siitä kuinka suuri pal-
mikosta tulee.

Saan surulla ilmoittaa, että
rakas puolisoni

Alli Wentelä

monen vuoden sairauden jäles-
tä vaihtoi kuolon uneen 27 p.
joulukuuta General sairaalassa
Torontossa, Canadassa. Vainaja
oli syntynyt Suomessa, Nur-
mekuksessa, ja oli kuollessaan
26 vuoden ikäinen. Häntä lä-
hinnä jäimme kaipaamaan niin
hänen puolisonsa ja pieni Rei-
no, kaksi veljeä tässä maassa
ja lukuisa tuttavapiiri täällä
sekä Suomessa.

Nuku rauhaisasti

— untas viimeistä.

Olit sä liian hetken

täällä meidän ilona,

kun kuolon kylmä käsi

pois kutsui luotamme.

Haudattiin 1 p. tammikuuta
kello 2 päivällä Prospectterien
hautausmaahan Torontoon. —
Lausun monet kiitokset tove-
reille ja toveritarille, jotka ot-
tivat osaa surusaattoon.

Wm. Wentelä,
Victoria Minen.